

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Józsa Zsolt Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Petőfi tér 9.; ügyintéző: Dr. Józsa Zsolt ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Gaál Zsolt ügyvéd (4024 Debrecen, Piac u. 22. II/6.) által képviselt I.rendű alperes neve (alperes címe) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a Gergelyné Dr. Mohácsi Edit vezető jogtanácsos által képviselt beavatkozó neve (beavatkozó címe) beavatkozó, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. december 15-én meghozott 5.G.40.206/2007/39. számú ítélete ellen, az alperes részéről 40. sorszámon, a beavatkozó részéről pedig 41. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, akként változtatja meg, hogy az alperes marasztalásának főösszegét 5 101 541 (Ötmillió-egyszázegyezer-ötszáznegyvenegy) Ft-ra, a felperesnek járó elsőfokú perköltség összegét pedig 1 200 000 (Egymillió-kettőszázézer) Ft-ra leszállítja azzal, hogy a marasztalás főösszegén belül az alperes 2 370 000 (Kettőmillió-háromszázhetvenezer) Ft után 2006. június 18-tól, 2 731 541 (Kettőmillió-hétszázharmincegyezer-ötszáznegyvenegy) Ft után pedig 2006. december 1-től kezdődően köteles megfizetni a felperesnek az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított mértékű késedelmi kamatot.

Ezt meghaladó részében a Debreceni Ítéltábla a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100 000 (Egyszázézer) Ft másodfokú részperköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a beavatkozónak 15 napon belül 15 000 (Tizenötezer) Ft másodfokú részperköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2008. december 15-én meghozott, 39. sorszámu ítéletében arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5 788 284 Ft-ot és ennek az ítéletben részletezettek szerinti késedelmi kamatát, valamint 1 397 900 Ft perköltséget.

A megállapított tényállás szerint a felperes 2006. június 6-án bruttó 2 844 000 Ft vételárért megvásárolt egy ... típusú rakodógépet, majd 2006. június 12-én gépbérleti szerződést kötött a **H Kft.** -vel, amely szerződéssel a megvásárolt munkagépet „kezelővel és

üzemanyaggal ellátva" 6 500 Ft + Áfa/óra díjért bérbe adta a bérlő 2006. évi építési munkáihoz. A szerződés szerint a munkavégzés helye változó, a bérbeadás kezdete 2006. június 22. volt azzal, hogy a munkavégzés folyamatos.

A szerződés tartalmazta továbbá, hogy „a bérbe vevő garantálja, hogy naponta minimálisan 10 órát foglalkoztatja a gépet”.

A felperes 2006. júniusának elején vállalkozási szerződést kötött az alperessel, amelyben az alperes arra vállalkozott, hogy a felperes által megvásárolt rakodógépet 180 000 Ft + Áfa vállalkozói díj ellenében egyedi matricákkal látja el.

A vállalkozási szerződés teljesítése érdekében a felperes a munkagépet 2006. június 13-án az alperesutcai telephelyére szállította, ahol az alperes a gépet a műhelyben helyezte el.

A 2006. június 18-ról 19-re virradó éjszaka az alperes telephelyén a műhelyben tűz keletkezett, amelynek során - egyebek mellett - a felperes tulajdonát képező rakodógép is kieggett.

A rakodógép megsemmisülése miatt a felperes a **H Kft.** -vel kötött gépbérleti szerződést nem tudta teljesíteni, a teljesítés elmaradása miatt pedig 3 418 284 Ft kára keletkezett.

A felperes az eredeti keresetében 5 964 000 Ft kártérítés és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, amely összegben belül a megsemmisült rakodógép értékét 2 844 000 Ft-ban, a gépbérleti szerződés teljesítésének elmaradása miatt bekövetkezett kárát pedig 3 120 000 Ft-ban jelölte meg.

Az alperes a felperes keresetének teljes mértékben történő elutasítását kérte. Vitatta a követelés jogalapját és összecszerúségét is.

Az eljárás során az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a perbe beavatkozott a ... Biztosító Zrt.. A beavatkozó az érdemi nyilatkozatában ugyancsak a kereset teljes mértékben történő elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 2007. március 2-án meghozott,/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 350 000 Ft, a beavatkozónak pedig 50 000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelynek elbírálása során a Debreceni Ítéltábla a 2007. december 5-én meghozott .../7. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és közbenső ítéleti rendelkezésként megállapította, hogy az alperes köteles megtéríteni a felperesnek a 2006. június 18-19-i káreseménnyel okozati összefüggésben felmerült teljes kárát. A kár összecszerúsége kérdésében pedig az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasította.

A felperes a megismételt eljárásban a keresetét akként módosította, hogy az alperest összesen 5 788 284 Ft kártérítés és járulékai megfizetésére kérte kötelezni, amely összegben belül a megsemmisült rakodógép értékét 2 370 000 Ft-ban, a gépbérleti szerződés teljesítésének elmaradásából származó kárát pedig 3 418 284 Ft-ban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét teljes mértékben alaposnak találta. A tüzesetben megsemmisült gép értékét a peres felek egyező előadása alapján 2 370 000 Ft-ban állapította meg.

A H. Kft. ügyvezetőjének, Cs.H-nek a tanúvallomása, valamint az iratokhoz csatolt gépbérleti szerződés és teljesítésigazolások alapján pedig az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg, hogy a felperes a gépbérleti szerződés alapján a 2006. július 22. és 2006. november 22. közötti időszakban 108 munkanapon végezhetett volna munkát a **H Kft.** számára, amely munkavégzésért bruttó 7 020 000 Ft bérleti díj illette volna meg.

F.L. igazságügyi szakértő szakértői véleménye, valamint a felek egyező előadása alapján az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a munkavégzéssel összefüggésben a felperesnek összesen 2 079 996 Ft költsége merült volna fel, a teljes elmaradt haszna tehát 4 940 004 Ft lett volna. A felperes azonban a módosított keresetében az elmaradt haszon címén érvényesített kárát ennél az összegnél alacsonyabb összegben, 3 418 284 Ft-ban határozta meg, amelyen az elsőfokú bíróság nem terjeszkedhetett túl.

A felperes kárenyhítési kötelezettségével összefüggésben az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperest semmilyen mulasztás nem terheli, figyelemmel arra, hogy a munkagép megsemmisülése és a gépbérleti szerződés teljesítése kezdő időpontja között csupán néhány nap telt el, amelyre tekintettel a felperes nem tehető felelőssé amiatt, hogy a kiégett munkagépet nem tudta pótolni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes és a beavatkozó nyújtottak be fellebbezést. Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását, valamint a felperes perköltség fizetésére kötelezését kérte. Állítása szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az elmaradt haszon összegét és figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének. Hivatkozott arra, hogy a felperes a rakodógépet csupán nettó 2 370 000 Ft-ért vásárolta. A **H Kft.** -vel megkötött gépbérleti szerződés alapján pedig - állítása szerint - öt hónap alatt a vételárat jóval meghaladó hasznot realizált volna, az ilyen eredménnyel járó szerződés létrejötté pedig - álláspontja szerint - életszerűtlen és ellentétes az ésszerű „gazdasági körülményekkel”.

Az alperes a fellebbezésében sérelmezte az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, miszerint a felperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett. Álláspontja szerint ennek a kötelezettségének a felperes csak akkor tett volna eleget, ha a tüzeset bekövetkezését követően egy másik, hasonló paraméterekkel rendelkező munkagépet vásárolt volna vagy bérelt volna, a jelentős hasznot ígérő gépbérleti szerződés teljesítésének érdekében, amelyet azonban a felperes elmulasztott.

A beavatkozó a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részben történő megváltoztatását és a módosított kereset 2 370 000 Ft-on felüli részének elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes elmaradt haszon jogcímén érvényesített követelése tekintetében az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, hogy a felperes kétséget kizáróan bizonyította az e címen meghatározott kára összegét. Véleménye szerint a felperes elmaradt haszon jellegű kártérítési igénye összegét kétséget kizáróan nem igazolták sem az eljárás során

meghallgatott tanúk vallomásai, sem az iratokhoz csatolt okirati bizonyítékok. Ezzel összefüggésben sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a gépbérlet teljes időtartamára 6 500 Ft/óra bérleti díjat számolt el, annak ellenére, hogy a szakértő nyilatkozata szerint a novemberi időszak már nem tartozik az építőipari „csúcsidőszakhoz”, amikor az ilyen munkák végzéséhez használt gépek bérleti díja a legmagasabb.

A fellebbezésében a beavatkozó is sérelmezte az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a felperes eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének.

A felperes a fellebbezésekre tett ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak saját indokai alapján.

A fellebbezések részben alaposak.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásának tárgya már csak a felperest jogszerűen megillető kártérítés összege volt. Az összecszerűséget illetően pedig az új eljárásban a felek között már kizárólag a felperest elmaradt haszon címén megillető kár mértéke tekintetében volt vita, mivel a megsemmisült rakodógép értékét egyezően jelölték meg 2 370 000 Ft-ban.

A peres felek egyező előadására tekintettel az elsőfokú bíróság a felperest ért kár összegét etekintetben helyesen, jogszabálysértés nélkül állapította meg 2 370 000 Ft-ban, amely megállapítást az alperes a fellebbezésében (indokolás nélkül) alaptalanul támadott.

Ugyancsak alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében a felperes és a **H Kft.** között létrejött gépbérleti szerződés „gazdasági ésszerűtlenségére”.

A felperes a szerződés létrejöttét okirattal igazolta és megerősítette a szerződéskötés tényét Cs.H. tanúvallomása is.

Azt pedig, hogy a szerződés nem, vagy nem az okiratba foglalt tartalommal jött létre, illetőleg, hogy az esetleg egyéb okból érvénytelen a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a perben az alperesnek kellett volna bizonyítania. Az alperes azonban etekintetben még határozott tényállítást sem tett és a szerződés gazdasági ésszerűtlenségére is csupán általánosságban hivatkozott. Konkrét tényállítás hiányában pedig az elsőfokú bíróság is csupán általánosságban volt köteles tájékoztatni az alperest a Pp-nek a bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseiről, amely kötelezettségének az elsőfokú bíróság eleget tett.

A kárenyhítési kötelezettséggel összefüggésben pedig a Debreceni Ítéltábla arra mutat rá, hogy a kártérítésnek az a rendeltetése, hogy a károsultat olyan helyzetbe hozza, mintha a káresemény be sem következett volna. Ezért a károkozó alperes a kártérítési kötelezettsége mérséklése céljából nem hivatkozhatott alappal arra, hogy a felperes által megkötött és a káresemény következtében meghiúsult szerződés a felperes számára az átlagosnál nagyobb hasznot eredményezett volna, amelynek megtérítésére ő jogszerűen nem kötelezhető.

A Debreceni Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy a kárenyhítési kötelezettsége teljesítése körében a felperes terhére mulasztást nem lehetett megállapítani.

Ebben a körben a bizonyítás ugyancsak az alperest terhelte, tehát neki kellett (volna) bizonyítani, hogy a felperes a kára elhárítása érdekében nem úgy járt el, ahogy az tőle az adott helyzetben elvárható volt.

A Debreceni Ítéltábla megállapítása szerint pedig az adott esetben a felperestől az nem volt elvárható, hogy a tűzesetben megsemmisült rakodógépe helyett három-négy napon belül egy másik, ugyanolyan, vagy hasonló műszaki paraméterekkel rendelkező gépet vásároljon, anélkül, hogy annak fedezetével igazoltan rendelkezett volna, vagy azt számára a károkozó felajánlotta volna.

Az azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint is elvárható volt a felperestől, hogy megkísérelje bérlet útján pótolni a megsemmisült rakodógépét és ezáltal teljesíteni a H. Kft.-vel megkötött - számára előnyös - gépbérleti szerződést.

Ezzel összefüggésben a felperes állítása az volt, hogy az építőiparban csúcsidőszaknak minősülő júniusi hónapban a rendelkezésére álló néhány nap alatt bérlet útján sem tudta pótolni a tűzesetben megsemmisült rakodógépét. A **H Kft.** pedig rövid időn belül gondoskodott a munkájához szükséges munkagép megszerzéséről (ezért arra utóbb a felperestől már nem lett volna szüksége).

A felperes előbbi (nemleges) állításával szemben az alperesnek kellett (volna) igazolnia, hogy a felperesnek lehetősége lett volna a bérletre, tehát azt, hogy 2006. júniusában az érintett piacon rendelkezésre állt a perbelivel azonos, vagy ahhoz hasonló paraméterekkel rendelkező, hosszabb időszakra bérbe vehető másik rakodógép. Ennek a bizonyítási kötelezettségének azonban az alperes a per során nem tudott eleget tenni.

Az alperes részéről az iratokhoz csatolt, a G. Kft.-től származó 2006. november 28-án (!) keltezett ajánlat ugyanis önmagában ennek az állításnak az igazolására nem volt alkalmas.

Alappal sérelmezte azonban az alperes és a beavatkozó a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a **H Kft.** a felperes munkagépét 2006. június 22-től 2006. november 22-ig folyamatosan, napi 10 órában foglalkoztatta volna, mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ezt megalapozottan valóban nem lehetett megállapítani.

A 2006. november 22-én kiállított teljesítési igazolás ugyanis csak egy viszonylag csekély összegű (660 000 Ft bruttó értékű) pótmunkára vonatkozott. Ezért kizárólag e teljesítésigazolás alapján megalapozottan nem lehetett volna megállapítani, hogy a **H Kft.** a számára napi 65 000 Ft bruttó összegű költséget jelentő rakodógépet 2006. november 22-ig, napi 10 órában foglalkoztatta volna, figyelembe véve azt is, hogy a **H Kft.** ügyvezetője a tanúvallomásában a Kft. utolsó munkájának befejezését 2006. október hónapban jelölte meg. Mindezeket értékelve a másodfokú bíróság megállapítása szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozottan csak azt lehetett megállapítani, hogy a **H Kft.** a 2006. szeptember 21-én átadott, nagyobb volumenű munkái elvégzéséhez tudta (volna) folyamatosan, napi 10 órában foglalkoztatni a perbeli rakodógépet. Ezért a felperes is csupán eddig az időpontig tarthat igényt jogszerűen a bérleti szerződés meghiúsulása miatt elmaradt hasznára.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az elmaradt haszon összegére vonatkozó számítását módosítva megállapította, hogy a **H Kft.** a felperes munkagépét a 2006. július 22-től 2006. szeptember 20-ig terjedő időszakban, összesen 65 munkanapon tudta volna napi 10 órában foglalkoztatni, amelyért a felperest összesen 4 225 000 Ft bruttó összegű gépbérleti díj illette volna meg. (65 nap x 10 óra x 6 500 Ft)

Ebből a bevételből a felperest 481 650 Ft üzemanyagköltség (2.6 liter x 10 óra x 285 Ft x 65 nap), 750 000 Ft nem vitás összegű szállítási költség és 261 809 Ft bér- és járulékköltség, összesen tehát 1 493 459 Ft bruttó költség terhelte volna. Az elszámoláson belül a bér- és járulékköltségek összegét a Debreceni Ítéltábla a felperes 18. sorszámú beadványa 2. oldalának utolsó bekezdésében megjelölt - 2006. szeptember 20-ig számított - részösszegeknek az összeadásával állapította meg, figyelemmel arra, hogy a felperes a másodfokú tárgyaláson elismerte, hogy a hivatkozott beadványában megjelölt e költségek végösszegét 529 716 Ft-ban számítási hiba folytán tévesen jelölte meg, a havi bontásban közölt részösszegek azonban helyes adatokat tartalmaztak.

A 750 000 Ft szállítási költséget pedig már az elsőfokú bíróság is csupán a 2006. szeptember 20-ig terjedő időszakra állapította meg, a felperesnek azt a nyilatkozatát is értékelve, hogy szeptember 21. és november 22. között a gép szállítására már nem lett volna szükség.

A fenti számítás eredményeként a felperest elmaradt haszon címén jogszerűen megillető kártérítés összege 2 731 541 Ft-ban (4 225 000 Ft - 1 493 459 Ft), a felperes teljes kára pedig 5 101 541 Ft-ban (2 731 541 Ft + 2 370 000 Ft) volt megállapítható.

Ezért a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben akként változtatta meg, hogy az alperes marasztalásának főösszegét a rendelkező részben foglaltak szerint leszállította, a felperes ezt meghaladó keresetét pedig elutasította. Az így megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányhoz igazodó mértékben csökkentette a másodfokú bíróság az alperes részéről a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét, a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján, azzal, hogy a felperes a további elsőfokú perköltségét maga köteles viselni.

A Debreceni Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a beavatkozással összefüggésben a felperesnek - igazolt - többletköltsége nem merült fel, ezért a beavatkozót a felperes javára a megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányra tekintettel sem kellett (lehetett) elsőfokú perköltség fizetésére kötelezni.

A beavatkozó által támogatott alperes csekély mértékű (mintegy 10%) pernyerésére tekintettel pedig a Debreceni Ítéltábla mellőzte a felperesnek a beavatkozó javára elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését.

A másodfokú eljárásban az alperes által fellebbezett érték 5 788 284 Ft, a beavatkozó részéről fellebbezett érték pedig 3 418 284 Ft volt, amely értékekhez képest mindkét fellebbezés a nagyobb részében eredménytelen volt.

A Debreceni Ítéltábla a fellebbezés eredményességének és a felek által előlegezett költségek összegének a figyelembevételével kötelezte a nagyobb részben pervesztés alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból származó perköltsége arányos részének megfizetésére, a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján.

A beavatkozó esetében a felperes - figyelemmel a Pp. 83.§ (1) bekezdésében foglaltakra - a beavatkozással felmerült többletköltsége arányos részének megtérítésére jogoszerűen igényt tarthatott volna. A beavatkozással összefüggésben azonban a felperesnek a másodfokú eljárásban sem merült fel - igazolt - többletköltsége, ezért a másodfokú bíróság a beavatkozó másodfokú perköltség fizetésére kötelezését is mellőzte.

A Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján ugyanakkor a felperes köteles a beavatkozó számára megtéríteni a fellebbezése eredményességéhez igazodó mértékben a másodfokú eljárásban felmerült, jogtanácsosi munkadíjból és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből eredő másodfokú perköltségei arányos részét. Az így megállapított perköltségeken belül a Debreceni Ítéltábla az ügyvédi- és a jogtanácsosi munkadíjak összegét „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontjában, az (5) bekezdésben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak alapján határozta meg.

Debrecen, 2009. október 7.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-